
OBRAZ SPECIFIK DOMÁCÍHO PROSTŘEDÍ V ČESKÉM JEVIŠTNÍM VÝTVARNICTVÍ 19. STOLETÍ

Diskusní příspěvek k referátu dr. B. Srby

Jiří Hilmera

Dr. Srba ve svém referátu ukázal /viz obrazová část/, jak tvorba individuálních dekorací v minulém století musela překonávat technické podmínky starého systému, vytvořeného přede dvěma stoletími pro divadlo barokní a petrifikovaného ve schématu plochého prospektu s iluzivní malbou, plochých bočních kulis a horních sufit — to vše v plošném, jen málo diferencovaném osvětlení. Viděli jsme příklady nových řešení s bohatěji členěnými dekoracemi na lomeném půdorysu už od šedesátých let. Přitom mašinérie všech velkých divadel až do dvacátého století se projektovala tak, aby především umožňovala snadnou aplikaci onoho starého, progresivní tvorbou už překonaného systému. Tak tomu bylo rovněž v Národním divadle — a Kvapil, Hilar a Frejka a spolu s nimi Wenig, Hofman a Tröster museli teprve postupně překonávat omezení, plynoucí z takového zastaralého vybavení. Sahali přitom leckdy k řešením, improvizovaným tak říkajíc na koleně — a dospívali k výsledkům, jichž si dodnes vážíme. Je to zajímavý protiklad k tomu, když zase jindy se rekonstruované divadlo vybavuje technikou, o níž není docela jasné, k jakým inscenacím bude dobrá.